



# אשית עצות בנפשי



שיעורים ושיחות

ממורינו דאש

הישיבה שליט"א



קל"ה  
שנה ג'

פרשת בהר - בחוקותי  
תשפ"ו

ליל שישי פרשת  
בהר - בחוקותי תשפ"ה



שיחת חיזוק בירושלים עיה"ק  
א' בה"ב תשפ"ה

לשמיעת השיעורים

קול ברסלב: 1212-444-9191

– פנימי –

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש  
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: [ushiseb@gmail.com](mailto:ushiseb@gmail.com)

## ליל שישי פרשת בהר - בחוקותי תשפ"ה

### צינורות השפע על ידי בטחון

השפע, ואומרת התורה 'וכי תאמרו מה נאכל', אם תתחילו לשאול שאלות ותשכחו שהקב"ה נותן אוכל לכל אחד, ותעצרו את השפע בצינורות, וצויתי את ברכתי, ואעשה לכם צינורות חדשים להביא לכם את השפע אף אחרי שאתם שאלתם שאלות וקושיות והפסקתם את השפע בצינורות, על ידי כך מצוות שמיטה אשפיע לכם שפע בצינורות חדשים.

### שאלות וקושיות מפסיקים את השפע

הרבה פעמים האברך מלא בשאלות כאלו, ואף אם כעת יש לו שפע, הוא מתחיל לעשות חשבון, עכשיו בימי הקיץ אכן יש לי פרנסה, אבל עוד מעט יגיעו ימי החורף ומה אעשה, לא יהיה לי עבודה, ואולי השאלות האלו הן שאלות נכונות, אבל השאלות האלו גורמות לאדם להפסיק את השפע, כל השאלות האלו הן אלו הדברים שגורמים לבעיה האמיתית, כי עכשיו אחרי ששואלים שאלות מאיפה יהיה אוכל מאיפה יהיה עבודה נפסק השפע בצינורות, ועכשיו צריך להתחיל קבלות וסגולות להתחיל להביא שפע מחדש, כי אם אין לאדם קושיות ותרעומות על הקב"ה, ואין לאדם דאגות, יהיה לו שפע רב.

### בסוף רואים שלא היה על מה לדאוג

רבינו מספר בסיפורי מעשיות [מעשה י"א בבן מלך ובן שפחה

השבוע יש לנו שתי פרשיות, בהר ובחוקותי, התורה הקדושה מתחילה את פרשת בהר עם פרשת השמיטה, והתורה אומרת 'וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסוף את תבואתינו', אנשים מתיישים שנה שלימה בכולל ולא הולכים לעבודה, מאיפה יהיה להם אוכל, אומרת התורה 'וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים', תהיה כל כך הרבה תבואה בשנה השישית שיהיה מספיק לשלש שנים, והרה"ק הרבי ר' אלימלך זי"ע מביא על פסוק זה בספרו נועם אלימלך קושיא בשם אחיו הרה"ק הרבי ר' זושא, וכותב שם 'בשם אחי החסיד המפורסם', הרי אין דרך התורה לשאול שאלה ותירוק, ולמה כאן התורה מביאה שאלה וכי תאמרו וגו', ואת התשובה וצויתי את ברכתי, התורה היתה יכולה לכתוב בפשטות וצויתי את ברכתי, למה צריכים לשאול שאלה ולתרוץ, ומתרוץ הרה"ק הרבי ר' זושא תירוץ שזה לא סתם דבר תורה אלא משהו לחיי היום יום של כל אחד ואחד, ומתרוץ שהקב"ה מטובו ברא צינורות ששם נמשכין שפע לכל הנבראים, ועל פי דרך הטבע לא נפסק השפע מהצינורות האלו, ורק אם האדם נופל ממדרגתו באמונה ובטחון, ושוכח שהקב"ה זן ומפרנס את כל אחד ואחד, במחשבות אלו האדם גורם פגמים בצינורות

פעם יהודי להרה"ק ר' נתן, והוא מאוד התלונן על מצבו הנורא, שאל אותו ר' נתן האם הקב"ה רע, למה אתה כל כך כועס עליו, לפעמים אדם מסתובב עם טענות, האם הקב"ה רוצה אותי או לא רוצה אותי למה הוא עושה לי ככה, אלו מחשבות פסולות שרק מרחיקות את השפע, והאדם צריך לשנן לעצמו דיבורי אמונה, כי האמונה מביאה את הברכה והשפע, דכתיב 'איש אמונות רב ברכות', אדם שמאמין זוכה לברכות מרובות, את הדיבורים האלו צריך להכניס בילדים, ואת הדיבורים האלו צריך לדבר בבית עם האשה.

### לדבר בבית דיבורי אמונה

לפעמים האברך מגיע הביתה והיא מתחילה להתלונן על המצב הכלכלי, הדבר הראשון הבעל חייב להקשיב, זה הכי חשוב לפני כל דבר, שלא יתחיל לתת עצות, אלא קודם כל להקשיב, גם אם הבעל בטוח שיש לו דיבורי התחזקות, הדבר החשוב ביותר זה להקשיב, ולא רק את האשה אלא כל חבר, אבל אחרי שהקשיבו טוב צריך להגיד כמה דיבורי אמונה, תגיד לה 'הקב"ה בוודאי לא יעזוב אותנו', וגם אם תשאל שוב, מה יהיה כאן וכו', תמשיך להגיד שהקב"ה בוודאי יושיע אותנו, וגם לילדים תזכירו כל הזמן את שם ד', תראו איך הקב"ה ברא את עולמו כל כך יפה, והוא כל הזמן עוזר לנו, צריך כל הזמן לשנן דיבורי אמונה בבית, אם יש דיבורי אמונה יש ברכה, היום נהיה דבר כזה שהתחילו ללמד את ההורים שיגידו לילדים 'אנחנו כאן בשבילכם', אם יש לילד איזה פחד או משהו, ההורים צריכים להגיד לו 'אני כאן בשבילך', בתי החינוך היום

שנחלפון שלפנות בוקר שמעו קול צחוק גדול מאוד על פני כל היער, ושאלו מה זה הקול הזה, ואמרו להם שהיום צוחק מהלילה, כי כשמאיר היום מאבד הלילה את שמו, ואין לו שם. ודבר זה אנו רואים בחוש איך שלפעמים בחור הולך מלא בדאגות, מאיפה ימצא את השידוך, ויש לו ראיות חזקות שהוא בחיים לא יתארס, והוא עמוק בתוך לילה וחושך, ופתאום כשהוא מתארס ונעשה יום, כל הדאגות האלו נעלמים ברגע ואין שם לדאגות האלו, לפעמים אברך מודאג בדאגות גדולות מאיפה יהיו לו ילדים, וברגע שנושע הכל נעלם, וככה זה עם דאגות של פרנסה, האדם דואג ודואג וסוף סוף מצא פרנסה והיום צוחק על הלילה, וככה זה בכל הפחדים והדאגות, שיש לילה וחושך בוכים ומיללים, ואחרי זה רואים שהכל טוב, אין אפילו שם לכל הדאגות האלו, הם נעלמים כלא היה ברגע אחד.

### אמונה מביאה שפע

על כל אחד ואחד עובר מה שעובר, הקב"ה מנסה את כל אחד, זה בכה וזה בכה, ועל דבר אחד צריך האדם לבקש כל הזמן, שישאר באמונה ובטחון ושלא יהיו לו קושיות על הקב"ה, כי הקושיות האלו מפסיקים לו את השפע, ולהיפך כשיש לאדם אמונה הוא נושע, צדיקים אמרו שאמונה הוא לשון המשכה וגידול כמו ויהי אומן את הדסה, כשהאדם מאמין שהקב"ה יעזור לו, והוא יודע שהקב"ה יכול לעשות הכל ואצל הקב"ה לא שייך טבע, על ידי האמונה הוא יוושע, הקב"ה אינו רוצה ח"ו לעשות רע לאף אחד, הכל טוב ממקור הטוב, נכנס

'הקב"ה כאן איתי עמי ואצלי', אם מישוהו מתקשר אליך ומתחיל להלחיץ אותך שתשלם לו את החוב, תתחיל לדבר לעצמך דיבורי אמונה, הקב"ה יעזור לי, הקב"ה איתי כאן, זה ירגיע אותך, וזה יביא לך ישועה.

### לומר את האמת – שיש עולם הבא

לרבינו הגיע פעם אבא עם בנו ותינה את לבו שבנו מפחד מאוד מהמוות, אמר לו רבינו 'מה אתה מפחד מהמוות, הרי עולם הבא יותר יפה מעולם הזה', כך הילד נרגע, במקום לשקר ולהגיד שהוא לא ימות, אומרים את האמת ששם יותר יפה, והקב"ה מנהל את כל העולמות, ולמעלה יתן הקב"ה שכר רב על כל מעשה טוב שעשו, אני זוכר שכשכתבתי שלי ע"ה היתה חולה, והיא נשמה מאוד קשה, והיו לה פחדים גדולים, וניסו להרגיע אותה, אבל היא ביקשה כל הזמן שיקראו לי, ואני אמרתי לה את האמת כמובן בכבוד רב ולא בולזול, אמרתי לה: סבתא יקרה על מה יש לך לדאוג, את יודעת איזה גן עדן מחכה לך, תראי איזה דור גידלת, ילדים ונכדים בני תורה. וכשאמרתי לה את הדיבורים האלו האירו לה פניה, כי אלו דיבורי אמת, אין מה לשקר עם כל השטויות של המטפלים.

### להיזהר מחובות

דיבורי האמונה יוציאו את האדם מכל הפחדים ומכל החובות, וכשמדברים מחובות חייבים לדבר שוב ושוב, שהאדם צריך להיזהר מחובות, תלמידי היכל הקודש חייבים לדעת שזה ממש חילול השם אם אברך חייב כסף למישוהו, אני לא מדבר על

שולחים את ההורים לטיפולים במימון ממשלתי מלא, וזה מה שמלמדים את ההורים, ומה זה כבר יכול לעזור, אם הילד אומר להורים אני מפחד מהלילה, מה יעזור מה שיגידו לו 'אני כאן בשבילך', אולי זה ירגיע אותו כשתכניס אותו למיטה שלך, הרי זה מה שהוא רוצה, אבל אם אתה לא רוצה להכניס למיטה או שיש לך כמה ילדים שמפחדים, מה זו השיטה הזאת להגיד לילד 'אני כאן בשבילך', זו ממש ליצנות, אבל אם תגיד לו כמה פעמים 'הקב"ה כאן איתך' אין לך מה לפחד, אתה תראה איך אחרי פעמים הוא נרגע ונרדם.

### השיטה להרגעת פחדים

אומרים לילדים 'הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל', הקב"ה לא יושן ולא נרדם, הוא שומר עלינו כל הלילה, את המילים צריך להגיד גם לעצמינו, לא רק לילדים, לפעמים מקבל האברך פחד פתאומי, חרדה נוראית שאופפת אותו והוא לא יכול לעשות כלום באותו זמן, יש פחדים פשוטים שאפשר להתמודד איתם, והקב"ה ברא אותם לטובת האדם כדי שהאדם יפחד מדברים ולא יעשה שטויות, הקב"ה ברא פחד מאש כדי שלא יכווה, ופחד ממים כדי שלא יטבע, אבל לפעמים מגיע חרדה נוראית על האדם והוא בקושי מצליח לנשום, וכל מיני דמיונות עולים לו לראש, הוא רואה את עצמו מת ואת הילדים יתומים, ומה יעזור שמישהו יגיד לו 'אני כאן בשבילך' 'אני תומך בך', אלו דברי הבל ורעות רוח, האדם לא נושם מרוב חרדה, לכן האדם צריך לשנן לעצמו דיבורי אמונה, ולהגיד לעצמו

זה רק כי אנשים התקשרו אלי להגיד לי שאנשים כאן בקהילה חייבים להם כסף, אחרי כמה טלפונים ניגשתי לאנשים ושאלתי אותם מה הסיפור, ואמרו לי שככה זה הולך, עושים בר מצוה ותנאים וזה עולה כסף ואנשים נוהגים לקחת הלוואות ולא משלמים, ומתוך רצון לעזור לכם לצאת מהחובות החלטתי לעשות שמחות כאן בישיבה, ולא עושים בר מצוה ולא תנאים, אני לא מחייב אף אחד להתנהג כך, אפשר לעשות בר מצוה ותנאים בצורה מפוארת ועדיין להשתייך כאן לקהילת היכל הקודש, לא אומרים לאנשים מה לעשות, אבל צריך לקחת בחשבון שאני אמשיך לצחוק על מי שעושה שמחות מפוארות, כי זה מדבק, ואם אחד עושה משהו יפה השני גם ירצה, כי אנשים רוצים להיות נורמלים, אני לא יודע מה זה נורמלי, האם ללכת עם שטריימל כזה גובה נחשב לנורמלי, מסתכלים על התמונות של פעם ורואים מישהו עם שטריימל ישן וזה נראה מוזר, למה זה מוזר, הרי יותר נורמלי ללבוש על הראש משהו קטן, אם יש טבעת עם יהלום, האם מישהו יודע אם יש בפנים יהלום אמיתי או זרקון פשוט מפלסטיק, הרי אף אחד לא יודע חוץ מהיהלומן עצמו, ומגיע אברך שבקושי גומר את החודש והוא חייב לקנות יהלום של חמשת אלפים דולר, כי יש עשירים שיכולים לעשות את זה, וזה נחשב נורמלי, ומי שלא קונה הוא לא נורמלי, כולם עסוקים עם 'מה יגידו', ואני גם שואל, מה יגידו עליך כשאתה לוקח הלוואות ולא משלם, אני לא אומר לתת טבעת פשוטה, אלא טבעת מזהב, אבל היהלום עצמו יכול להיות מפלסטיק בין כה אף אחד לא יודע מזה.

מי שלקח הלוואה כדי לקנות בית ועוד לא הגיע זמן הפרעון, אני מדבר על מי שסתם לקח הלוואה וכבר הגיע זמן הפרעון והוא לא משלם, זה חילול השם ממש, ואם הוא מקורב לרבינו הוא מחלל שמו של רבינו, כשאומרים שזה חסיד ברסלב שלא משלם חובות, והרי רבינו אומר בספר המידות שמי שרוצה לשוב שיזהר מחובות, אני רוצה להדגיש שוב שמי שרוצה לקנות בית זה מצויין שיקח הלוואות, במקום שישלם שכירות שלוש שנה ואחרי זה יבוא הבעל הבית ויגיד לו שהוא צריך את הדירה לבת שלו ויזרוק אותו, עדיף בשנים האלו לשלם משכנתא, ומי שקונה בית ולוקח הלוואות ויש לו חשבון איך לשלם, ואם הוא לא יכול לשלם הוא לוקח הלוואה ממישהו אחר כדי לשלם, זה עדיין בסדר גמור, כי צריך לקנות בית, אבל כשאנשים לוקחים הלוואות סתם, לפלוני הוא חייב חמש מאות דולר, ולא למוני אלף דולר, ולשלישי הוא חייב אלפיים דולר, סתם על כלום כי התחשק לו לקנות משהו או שלא היה לו לצרכי שבת וקנה בהרחבה גדולה, שומו שמים, אסור שיהיה חובות, תקחו כל עבודה שמציעים לכם ואל תעשו חובות, על זה אמרו חז"ל 'פשוט נבילה בשוק ואל תצטרך לבריות', תקח כל עבודה שיש רק שלא תהיה חייב כסף לאחרים, כשאדם חייב כסף לאחרים הוא נכנס לסבב נוראי של חובות והוא לא יכול ללמוד ולא להתפלל ולא לעשות שום דבר, צריך מאוד מאוד להיזהר מזה.

### חתונות בוזל

מה הסיבה שהתחלתי לעשות שמחות כאן בישיבה, חתונות בחינם,

ידע', העמל בתורה ומגמגם בתורה ואינו מבין את דברי התורה, הוא לומד תורה בלי טעם, הוא לא מבין, זה נקרא עמל אמיתי בתורה, גורסים תיבה אחר תיבה בלי שום טעם, לא זוכים להבין, ואעפ"כ ממשיכים ועמלים ומתייגעים וגורסים.

### דרך הלימוד

אנחנו צריכים לציית לרבינו בפשטות, תעינו בשיחות הר"ן שיחה ע"ו, רבינו נותן לנו דרך ללימוד התורה, רבינו כותב שהרבה אנשים עזבו את לימוד התורה והתייאשו, רק כי רצו להבין מיד בהתחלה, ומי שהבין רצה להבין עוד יותר ולהבין באמת ולהבין עמוק, ובסוף נפלו לגמרי מהתורה, אבל אומר רבינו שמי שיתנהג בתמימות ויגרוס, הן אם יגרוס משניות, הן אם יגרוס גמרא, או חומש, או זוהר, מה שרק יגרוס בתורה, הרי זה לימוד התורה ממש, ורבינו אומר שבסוף יבין, ואם לא יבין עכשיו יבין אחר כך, ואם לא יבין מה בכך כי מעלת ריבוי הלימוד עולה על הכל, וזה כוונת רש"י בפרשתינו שתהיו עמלים בתורה, לקחת את המשניות ולהתחיל לגרוס יום אחר יום, שבוע אחר שבוע, חודש אחר חודש, שנה אחר שנה, להמשיך ולעמול בתורה, אף שהאברך עובר מה שעובר, קשיי פרנסה, וקשיי שלום בית, ונסיונות עצומים, בכל זאת עוזבים את הכל ולוקחים את המשניות וגורסים, לוקחים את הגמרא וגורסים, בעמל רב ובלי כוחות, ובלי טעם ובלי הבנה, ואז יגיע השפע הגדול, ואכלתם לחמכם לשובע.

להתכונן לקבלת התורה על ידי דרך

### עצה לחובות – אמונה

לתלמידי היכל הקודש אסור שיהיה להם חובות, כשהאברך חייב כסף לאנשים הוא לא יכול ללכת לבית הכנסת, כי בבית כנסת זה הוא חייב כסף לפלוני ולא רוצה לפגוש אותו, ובבית כנסת זה הוא חייב כסף לאלמוני, והוא לא יכול ללכת לקנות בחנות לכבוד שבת, אולי ימצא שם מישהו שהוא חייב לו כסף, אבל אני חייב להדגיש שוב, שמי שרוצה לקנות דירה והוא מוציא הלוואה עם חשבון וזמן, זה מצויין, ואדרבה זה רצוי, ומה יעשה האברך שלא ליפול לחובות, העצה היא רק לשנן אמונה, שידע שהפרנסה מהקב"ה, שיזכור כל הזמן שאין לו מה ללכת לבקש כסף מאחרים, הקב"ה יעזור לו.

### עמילות בתורה

בפרשת בחוקותי אומרת התורה, אם בחוקותי תלכו וגו' ונתתי גשמיכם בעתם, וברש"י, שתהיו עמלים בתורה, ויש אנשים שרואים את דברי הרש"י ועל ידי זה הם רוצים לזלזל בדרך הלימוד, איך אומרים שאפשר לקחת משניות ולגרוס גם אם לא מבינים מה שאומרים, ואפשר לקחת גמרא ולגרוס, הרי רש"י אומר שצריך להיות עמל בתורה, והתשובה היא שכוונת דברי רש"י הפוכים לגמרי, כפי שכבר דיברנו כמה פעמים בשם צדיקים וכפי שמוכא בישמח ישראל בפרשתינו, כי כשאדם מבין מה שהוא לומד, יש לו נעימות יתירה, וזה לא נחשב לעמל, זה ממש מתוק מדבש, אבל להיות עמל בתורה הכוונה לדברי הזוה"ק בפרשת קדושים, 'אית מאן דלעי באורייתא ומגמגם בה בגמגומא דלא



### הלימוד

בכל בוקר ותלמודו קצת חומש, לאחד יש זמן לפני התפילה ולאחד יש זמן אחרי התפילה, ותתחילו לעבור על הפרשה, ותראו איך דברים מתחילים לזוז, תתחילו ביום ראשון עד שני, שנים מקרא ואחד תרגום, ומי שזוכה ללמוד גם רש"י זכה ביותר, אבל קודם חומש ותרגום, אל תחכו לערב שבת ובוודאי שלא לחכות לשבת אחה"צ, כפי שנפסק בשו"ע [השיטה הראשונה בסימן רפ"ה סעיף ד'] שאין לאכול סעודת שבת בבוקר לפני שעברו על הפרשה, אל תעברו על הפרשה בשבת אחה"צ, אולי זה כבר זמן לעבור על הפרשה של שבוע הבא, יש אנשים שיש להם נערוו"ן ורוצים כבר בסעודה שלישית להתחיל את הפרשה של שבוע הבא, לא כדאי ללמוד בצורה כזאת של נערוו"ן, הכי טוב זה ללמוד בריא, בכל יום לומדים קצת חומש, מיום ראשון והלאה, כל יום קצת משניות וקצת גמרא.

### הדבר הראשון – לעבור על הפרשה

שמעתי ששאלו פעם את הגאון האדיר ר' חיים קנייבסקי זצ"ל מה יעשה יהודי שלא שמר תורה ומצוות והתחיל לשוב בתשובה, מה הדבר הראשון שהוא צריך לעשות, ענה ר' חיים שזה תלוי אם הוא מעדות המזרח או מיוצאי אשכנז, כי אם הוא מעדות המזרח והוא פוסק כמו המחבר, דעת המחבר בהלכות אשר יצר, שבן אדם צריך לעשות ברכת אשר יצר על כל פעם שיצא מאז שנולד, ואם הוא מיוצאי אשכנז, הוא צריך לעבור על הפרשה מתחילת השנה, כשהייתי עכשיו בארץ ישראל הלכתי לקברו של גאון ר' חיים קנייבסקי זצ"ל כי אחד

אנחנו עומדים כעת שבועות ספורים לפני קבלת התורה, וזה היה אחד מימי הקיבוץ אצל רבינו, רבינו אמר שמי שיגיע אליו בזמנים האלו: ראש השנה, שבת חנוכה, וחג השבועות, ינצל מעולם התורה. ומהר"א"ש הסביר הכוונה בזה, כי בראש השנה רבינו נותן לנו את הראש ומעיר אותנו מהשינה העמוקה וכו', ובחנוכה רבינו נותן לנו את המתנה של הודאה, ובחג השבועות רבינו נותן לנו את הדרך בלימוד התורה, אברך חושב לעצמו 'והר סיני עשן כולו', כולם מקבלים את התורה, קודם עומדים הרבנים והתלמידי חכמים והאדמו"רים ואחרי זה המלמדים ובני הישיבה, ואילו אני עומד מאחורה ואין לי שייכות לתורה, כולם רוקדים ושרים 'ובאו כולם בברית יחד נעשה ונשמע אמרו כאחד', ומה יהיה איתי, למה אין לי חלק בתורה, ומגיע רבינו לאברך ואומר לו: תבוא אלי לשבועות ותינצל מעולם התורה, אני אראה לך דרך בלימוד התורה, תפתח את החומש בכל יום ותגרוס כל יום קצת חומש בתמימות ופשיטות, תפתח את המשניות בכל יום ואת הגמרא בכל יום, וכך תוכל גם אתה לחגוג ביום השבועות כראוי.

### שנים מקרא בכל יום

האברכים חייבים להרגיל את עצמם בכל בוקר אחרי שחרית ללמוד קצת חומש, לא לצאת לעבודה לפני שלמדו קצת חומש, אברכים עובדים כל כך קשה לפרנסה, ומחכים לקצת שפע, מחכים לאישור מהבנק ולאישור משכנתא וכדומה, תקחו את החומש



שרבינו אמר לנו לכבד את האשה ולדבר יפה בבית, ולכן נמשיך ונדבר מזה שוב ושוב.

### החשיבות של הבית

כשהאברך מסתכל על אשתו בעין טובה, והוא מבין שזו מתנה שהקב"ה שלח לו, ויבין שעל ידי זה יש לו השראת השכינה, הוא יוכל לעבור את כל הקשיים, אם הוא חושב שהוא נפל בשידוך, והוא עסוק ב'מה יאמר' על הבית שלו, הרי הוא בצרות, אבל כשמתבוננים במה שרבינו אמר [חיי מוהר"ן סי' תקס"ג]: שבזמנו של אברהם אבינו קראו לשכינה בשם 'שרה', ובזמנו של יצחק קראו לשכינה בשם 'רבקה', ובזמנו של יעקב נקראה השכינה בשם רחל ולאה, וכן אצל כל אחד ואחד. מתחילים להבין את החשיבות של 'להיות נשואים', ואז מדברים יפה בבית, ונותנים לה מילים טובות, אצל רבינו היה 'שלוש בית' יסוד היסודות, כי יכול להיות לאברך בית יפה ורכב יפה, אבל אם אין שלום אין כלום.

### כבוד הוריה

וצריך מאוד להיזהר כשהדבר מגיע לכיבוד הוריה, חייבים מאוד לכבד את הוריה, זו לא חכמה להגיד 'אז חמי אמר, מי הוא בכלל', רק מי שאין לו שכל מדבר כך, הרי מחר אתה לוקח חתן והוא גם יצחק עליך, יש לך בת קטנה, ועוד מעט היא כבר מתחתנת, ובעלה יצחק עליך ויקח לך את הבת, הוא יהיה כבר בדור הבא ויהיה יותר נמוך ממך, והוא יתחצף אליך ויסית את הבת שלך נגדך והיא תצעק עליך, כי זה החינוך שהשקעת בילדיך, לימדת אותם

הבחורים הלך להזכיר עצמו אצל ר' חיים לזיווג הגון, ואמר לו ר' חיים שיסיים את הש"ס, והוא עכשיו סיים את הש"ס וביקש שאלך להזכיר את זה שסיים את הש"ס, ד' יעזור שיזכה לשידוך בקרוב.

### אם אין שלום אין כלום

התורה הקדושה אומרת השבוע 'ונתתי שלום בארץ', וברש"י אם אין שלום אין כלום, והשלום נגד הכל. אנחנו מדברים מזה בכל שנה ובכל השנה ונדבר שוב ושוב, וזה ענין ה'שלום בית' כי זה מהנקודות החשובות ביותר שמוהרא"ש נתן לנו, וזה מעלה גדולה שמוהרא"ש נתן לנו את הנקודות האלו, כי כל בעל דרשן שמזמינים אותו לשבת, צריך להכין איזה משל וסיפור לליל שבת, וסיפור לשבת בבוקר, ועוד משל לסעודה שלישית, ואם משהו שמע את זה שבוע שעבר, זה כבר לא מעניין, אם מקליטים את הדרשות שלו זה כבר ממש קשה בשבילו, בדורות הקודמים אם למישהו היה דבר תורה, הוא היה עובר מעיירה לעיירה ודורש את אותו דבר תורה ומתפרנס מזה יפה, אבל היום כשהכל מוקלט זה קשה, וברוך השם שמוהרא"ש אמר לנו לחזור כל הזמן על אותם דברים, ואין לנו מה לחפש חידושים אחרים כשיש לנו עדיין עבודה על אותם דברים, נקח כדוגמא את ענין השלום בית, גם אם אתמול שמענו שיעור שלם בענין זה, אפשר לחזור על אותו שיעור היום, כי מה יעשה האברך שאשתו מעצבנת אותו והיא צועקת עליו או שהיא בוכה וכועסת, הוא חייב כל הזמן שוב ושוב התחזקות, הוא חייב שיגידו לו שוב

ברע], שלעולם לא יהיה לבו חלוק על המקום. שתמיד יזכור שהכל מהקב"ה, ומה שרק עובר עליו הוא לטובתו, הרה"ק הקדושת לוי זי"ע היה שר: אז ס'איז גוט איז דאך דו, טאמער חלילה פארקערט איז דאך ווייטער דו, און אז ס'איז דו איז דאך גוט [אם זה טוב זה אתה, ואם חלילה הפוך זה שוב אתה, ואם זה אתה זה הרי טוב], האדם חייב להכניס בלבו אמונה, כדי שלא יהיה לו לעולם טענות כלפי מעלה, האדם חייב להיות בשלום, שלום עם עצמו, ושלום עם בני ביתו, ואם יש זמנים שאשתו בכעס וכדומה, אסור לעבד עשתונות, לא קרה כלום אם היא צעקה, ולא קרה כלום אם היא לא רוצה לדבר איתך עכשיו, אסור לך לצאת מהכלים בגלל זה, היא עבדה קשה עם הילדים ומאוד קשה לה נפשית, תבין אותה, ואם היא בוכה לא קרה כלום, תקשיב לה ותגיד לה שכואב לך מה שכואב לה, זה מאוד מאוד חשוב להקשיב לאשה, כי אם יש שלום בית יש מוח נקי, והס"מ מנסה לעשות הכל לסלק את החן בבית, ואז הוא מפיל את האברך בעבירות ובראיות אסורות.

### להתבייש עם הראיות האסורות

מי שמתחיל להיות מכור לראיות אסורות, נהיה בעצמו 'בעיה נפשית', אני יודע שאתה חושב שאתה לא מוגדר כאדם עם בעיות נפשיות, אבל גם מי שמאובחן עם בעיות נפשיות לא חושב שיש לו בעיות, וכשהאברך מתחיל לראות ראיות אסורות הוא בבעיה רצינית, כל המוח שלו נשרף, מבחוץ הוא נראה איש מכובד עם כל הלבוש, אבל בצנעא הוא רואה דברים נוראים, והוא בתוך גיהנום נורא של

לא לכבד את ההורים, אל תתנהג כמו עברייין ואיש נמוך, אני לא אמרתי לך לציית לכל מילה של חמ"ך, מצייתים לתורה, אבל תכבד אותו ותדבר אליו יפה, ואם אין לך סבלנות אליו אל תשב אצלו כל יום, אבל כשאתה הולך אליו לשבת, תשב בדרך ארץ, ואם אתה מתפלל באותו בית כנסת של חמ"ך, תלך ותגיד לו יפה שלום, רבינו אמר: שאם הקיסר והקיסרית היו יודעים איך אני מלמד את האנשים שלי הם היו שולחים אלי את ילדיהם, כדי ללמוד דרך ארץ, אנחנו תלמידי רבינו חייבים להתנהג בדרך ארץ, ואנחנו כל הזמן עסוקים ב'הפצה', ותדעו שה'הפצה' הגדולה ביותר היא להתנהג בדרך ארץ, כי כשיש משפחה שלמה ואחד מבני המשפחה חסיד ברסלב ורואים איך שהוא מדבר בדרך ארץ לחמ"ו, זו ההפצה הגדולה ביותר, היום אין כמעט מושג שאנשים יתקשרו בערב שבת לסבא שלהם להגיד גוט שבת, כמעט רק אצל תלמידי היכל הקודש יש את המושג הזה, אני לא מדבר על סבא שיש לו כסף והנכדים מתקשרים ועולים אליו שוב ושוב כי זה משתלם להם, עכשיו נפטר כאן סבא של אחד האברכים פה והשאיר המון כסף לכל הנכדים, והנכדים בירכו ברוך הטוב והמטיב במקום ברוך דיין האמת, וה'דרך ארץ' הוא כשאינן כסף לסבא, ובכל זאת הנכד מתנהג בדרך ארץ.

### שלום עם עצמו ושלום עם ביתו

וכשמדברים על 'שלום', צריך לזכור מדברי רבינו [ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ג], שיהא לאדם שלום עם עצמו, שלום במידותיו, בין בטיבו ובין בעקו [הן בטוב והן

רוצה להשתחרר קצת, ופתאום הוא רואה שכבר ארבע לפנות בוקר, וכך זה לילה אחרי לילה, ואין זמן להתפלל ואין זמן לשום דבר, ונהפכים לאיש עצבני וכועס, אין סבלנות לשום דבר, לא מטפלים בשום דבר שצריך לטפל, ודוחים כל דבר למחר, רק רוצים לראות קצת ססטוס ושוב לא הספיקו לעשות כלום, בהתחלה האשה עוד חיכתה שיבוא לישון, אבל היא כבר התייאשה והולכת לישון והוא עסוק עם הכלים, וכשמחליט לעשות משהו, בדרך כלל הוא מחליט לתקן אחרים, ומוצא בעיות אצל פלוני ואלמוני, ולא מתקן את עצמו, ושוב הוא נופל לראיות אסורות, והתפילין שלו מונח באיזה פינה ומתחיל להיאבק, אבל על ידי העצות של רבינו אפשר לצאת מזה, אפשר להגיד: רבש"ע בדרך הטבע אני לא יכול להיגמל מהכלי הזה, תעשה איתי נס רבש"ע, מצד אחד אני יודע רבש"ע שזה לא טוב בשבילי, אבל מצד שני אני לא רוצה להיות מיושן אני רוצה להתעדכן במה שקורה, תציל אותי רבש"ע.

### לא להתווכח ולא לזלזל

וגם מי שאין לו שום שייכות לכלים האלו צריך רחמי שמים מרובים להישאר בקדושה וטהרה, כשיוצאים ברחוב באלו הימים בימי הקיץ צריכים שמירה יתירה מהשמים, וגם כאן ניצולים על ידי תפילה והתבודדות, אנחנו נתחזק באמונה, ובלמוד חומש כל יום, ובלמוד משניות כל יום, ולימוד גמרא כל יום, ולכבד את האשה, ולכבד את הוריה, ולכבד את הוריה, ולבקר אותם, ולקחת אותם ברכה כשצריכים, וכל הפעולות האלו

לכלוך וזוהמא, כמבואר בראשית חכמה שיש גיהנום של צואה רותחת, והכוונה לגיהנום של הכלים האסורים, שיש שם לכלוך נורא, איך האברך לא מתבייש מעצמו, עוד לפני שהוא צריך לחשוב על העולם הבא שלו, ועוד לפני שהוא צריך לחשוב מה יקרה כשיתפסו אותו רואה את זה, קודם כל איך הוא לא מתבייש מעצמו שאלו הדברים שהוא רואה שוב ושוב, הוא מנסה לעבוד על כולם שהוא אברך חשוב, אבל זה הסיבה שהוא נהיה עצבני בבית, והוא צועק על ילדיו ומרביץ להם, הרי רבינו הזהיר אותנו לא להרביץ לילדים, הילדים גדלים חולים בנפשם כשצועקים עליהם ומשפילים אותם.

### לצאת ממהתמכרויות

רבינו נתן לנו עצות גם לזה, אפשר לצאת ממהתמכרויות על ידי משניות והתבודדות, לגרוס כל יום משניות, ולצאת כל יום לטייל בהתבודדות עם הקב"ה, ולהגיד: רבש"ע תעזור לי, רבש"ע אני רוצה להיות ירא שמים, אני רוצה להיות טהור, וצריך להתחיל לעשות פעולות, לזרוק את הכלים האלו, תעשה את זה למען הקב"ה, תעשה את זה למען, תעשה את זה למען הדורות שלך, גם אם התירו לך טלפון לביזנס לא התירו לבזיונות, אל תבזה את עצמך, ובוא נראה כבר את הביזנס שלך, אין לך ביזנס, ויש לך רק ביזי בזיונות, אין לך בית ואין לך ילדים אתה רק יושב וצופה שעות ארוכות דברי הבל וחדשות, הדברים האלו שורפים את הזמן, כי האברך רק רוצה לראות קצת חדשות עשר דקות, לבדוק מה כתבו בקבוצות, הוא רק

ובחג השבועות תוכל לשיר עם כולם 'ובאו כולם בכרית יחד נעשה ונשמע אמרו כאחד', שמעתי שהיה בשבת קידוש בבארא פארק, אברך שעובד קשה לפרנסתו סיים מאה ואחד פעמים משניות, בזמן הזה היה יכול להתווכח עם אנשים אם זה כן נחשב ללימוד או לא, וכינתיים עבר מאה ואחד פעמים על כל ששה סדרי משנה, יש אברכים שמביאים הביתה בכל ערב שבת מגזינים וחומרי קריאה במאה דולר כל שבוע, והוא קורא שם דברי הבל, איזה סיפור מדומיין שהיה לפני מאות שנים, ביטול הזמן ממש, הרי בשבתות אחה"צ בימי הקיץ אפשר לסיים מסכתות רבות בש"ס, כמובן מי שיש לו ילדים שיכולים ללמוד קצת יש לו מצוה גדולה יותר ללמוד איתם קצת, אבל מי שיש לו רק ילדים קטנים, שיפתח גמרא ויגרוס, במקום לשרוף את הזמן, אנשים נדבקים לכורסא ולא יכולים לקום אחרי שעות של קריאת מגזינים, אל תכניסו את הדברים האלו לבית, תשאירו את הבית כמקום קדוש.

### לחמשיך את האש של ל"ג בעומר

עכשיו רקדנו בל"ג בעומר, בואו נמשיך להבעיר את האש של ל"ג בעומר בקריבנו, על ידי שבכל שבת נלמד את ספר הזוהר הקדוש על הפרשה, אם תקדיש שעותיים תוכל לסיים כל שבוע, בחורף יש זמן בליל שבת אחרי הסעודה, ובקיץ יש זמן בשבת אחה"צ, ויש גם זמן בשישי אחה"צ, וכך נוכל לשמוח בחג השבועות, ולא נרגיש שאנחנו עומדים רחוק מהר סיני, אני נזכר איך הייתי מרגיש בחג השבועות קודם ההתקרבות, כל שנה בכיתי מאין הפוגות ב'אהבה רבה',

הן בכלל 'הפצה', ואם חמיך מתחיל לשגע אותך למה בהיכל הקודש מתחתנים לפני גיל שלושים, תגיד לו שגם לך זה קשה וזה באמת מעניין, ואם הוא שואל אותך למה אתם קונים תכשיטים פשוטים לכלה, אל תענה לו שקודם ישלם לך את ההלוואה שהלוית לו בחתונה האחרונה שהוא עשה, אלא תגיד לו שגם אתה חושב שצריך לקנות תכשיטים יקרים וצריך להוציא הלוואות כמה שרק אפשר ממי שרק אפשר, ושאתה חושב שצריך להזמין לתנאים פרחים בחמשת אלפים דולר... אל תיכנס איתו לויכוחים, ואל תצעק עליו חס ושלום, ואם אשתך מתלוננת על הוריה, אל תגיד כלום, תקשיב לה, כי לפעמים על ידי מילה אחת יש בסוף גט, ואם חמיך התחיל להגיד דברי תורה בזקנותו, תקשיב לו, זו מצוה גדולה, עוד מעט גם אתה מתחיל לחדש... הרי כבר חשבת משהו על 'אם בחוקתי תלכו', רק אחרי זה ראית שרש"י כתב את זה...

### לכבד את כל אחד

צריך לכבד כל אדם באשר הוא, גם אם הוא לא אביך או חמיך, ואל תתווכח עם אף אחד, כשאתה נכנס לבית כנסת ומישהו שואל אותך, למה בהיכל הקודש עושים כך וכך, תגיד לו שלכולם זה קשה וכבר ביקשו מראש הישיבה שיפסיק והוא לא מוכן לשמוע, אתה לא תוכל לשכנע אף אחד, אולי תוכל לשכנע על ידי שתתנהג בדרך ארץ, לפעמים יש בן אדם שבאמת רוצה לדעת, אבל ברוב הפעמים הם מגיעים לעשות צחוק, אין מה לענות ואין מה להתווכח, בזמן הזה תתפוס עוד כמה פרקים משניות,

הצדיקים והביאו לנו את הלימודים האלו, ואני לא מדבר על לימוד בבלי וירושלמי, ד' יעזור שנוכל לציית לעצות הצדיקים, זה באמת דבר יפה להסתובב כאן בהיכל הקודש, אבל מי שלא לומד בדרך הלימוד הוא לא בתוכינו, וזה לא מספיק שפעם הוא למד בדרך הלימוד, חייבים להתחדש ולהתחיל ללמוד שוב, ד' יעזור שיהיה שבת שמחה.

ואחרי שבועות הרגשתי כזה רחוק מהתורה, לא מצאתי דרך ללמוד את התורה, וכאן הגיע רבינו והביא לנו דרך ללימוד התורה, מוהרא"ש גילה לנו את השיחה, וקירב אותנו להר סיני, וגילה לנו שאנחנו יכולים לסיים את כל התורה, ושאנחנו יכולים לגרוס את הזוהר הקדוש, ואנחנו יכולים ללמוד מדרש, חשבתי קודם ש'מדרש' זה משהו ששייך רק לצדיקים גדולים, רק חד בדרא ילמד מדרש, אבל הגיעו

\*\*\*

## שיחת חיזוק בירושלים עיר הקודש א' בה"ב תשפ"ה

המילים של התורה בגמגמום כי הוא לא מבין מה שלומד, אומר רשב"י על זה 'כל מילה ומילה סלקא לעילא וקודשא בריך הוא חדי בהאי מילה', כל תיבה שגורס עולה למעלה, והקב"ה שמח בכל תיבה שגרס, 'יקבל ליה ונטע ליה וכו' ואתעבדו מאנון מלין אילנין רברבינ', הקב"ה נוטע את התיבות האלו ונעשה מהם אילנות גדולים.

• כשאתם מגיעים הביתה תבדקו את זה בתוך ליקוטי מוהר"ן, ותראו את המילים שרבינו מביא מרשב"י, ותדעו לכם שאף אחד בעולם לא יכול לחלוק על ר' שמעון בר יוחאי, ואם מישוה 'מאוד חשוב' אומר לך שזה לא נחשב ללימוד, אז תשאל אותו אם להאזין לקווי נייסע כן נחשב ללימוד, ואם ללכת הלך וחזור כל היום ולשרוף את הזמן כן נחשב ללימוד, בחורים ואברכים מסתובבים הלך ושוב, וכך עובר עוד יום ועוד שבוע ועוד חודש, וחלף לו זמן החורף, ועכשיו כבר נכנסנו לזמן הקיץ, ועדיין עסוקים בוויכוח אם זה נחשב ללימוד או לא, או שעסוקים בשאר דברים גדולים העומדים ברומו של עולם, האם צדיק פלוני יותר בנגלה או יותר בנסתר, הרי הם לא יודעים מהחיים שלהם כלום, אבל יודעים לדבר על צדיקים, אם היו משוחחים איזה בייגל יותר אם של אנג'ל או של ברמן, זה כבר נושא שהם מבינים באמת, אבל להתחיל לדבר על שרפי מעלה וצדיקים הקודמים, ירחם השם.

• שלום עליכם, שמחה גדולה היא לי שאני זוכה שוב לבוא אליכם כאן לבית המדרש בירושלים, לפגוש שוב את תלמידי היכל הקודש, הילדים היקרים, והבחורים החשובים, והאברכים היקרים.

• אנחנו עומדים כעת אחרי היום הבוער והנורא, יום ל"ג בעומר, כל יהודי הרגיש שייכות ליום זה, בכל מקומות מושבותיהם הדליקו מדורת אש לכבוד התנא, כולם רקדו והתעוררו, וכולם שפכו את לבם להקב"ה, וכולם היו בשמחה ביום זה, ואנחנו חייבים לעשות איזה פטנט שההדלקה תבער בכל השנה כולה, שאש הקדושה של ר' שמעון ישאר בלבנו.

• תלמידי היכל הקודש קשורים לרבי שמעון בכל השנה, על ידי דרך הלימוד, כי אולי לא כולם יודעים מהיכן לקח רבינו את דרך הלימוד, רבינו לקח את זה מרבי שמעון בר יוחאי, כל השיטה של לימוד משניות וגמרא ומדרש ושאר ספרים בגירסא ובלי הבנה, וכפי שהליצים קוראים לזה 'להתפלל משניות', כל זה נלקח מרבי שמעון בר יוחאי.

• אנחנו עוד באוירת ל"ג בעומר, בואו נלמד יחד את הקטע בזוהר הקדוש, רבינו מביא את זה בסימן ע"ד חלק א' בליקוטי מוהר"ן, והרמז לזה הוא 'גלעד' [ל"ג בעומר סימן ע"ד], ר' שמעון בר יוחאי אומר בפרשת קדושים: אית מאן דלעי באורייתא, יש מישוה שעמל בתורה, ומגמגם בה בגמגומא דלא ידע, הוא אומר את

לגרוס, טבע האדם שהוא מאוד רעב, והוא לא שבע משום דבר, מה שרק יהיה לו ישיבע אותו, ורק לימוד התורה תביא לו שובע וכפי שחז"ל מספרים על אלכסנדר מוקדון.

- הייתי היום עם הבחורים ושאלתי אותם, מה דעתכם, אם יהיה דבר כזה שיהודי שנותן הרבה כסף לשיבה והבן שלו לומד כאן בשיבה, האם המגיד שיעור יכול להגיד שהבחור הזה ישב במקום הראשון בטנדר בנסיעה, רציתי משהו לבדוק עם שאלה זו, ושאלתי את השאלה לכל אחד ואחד, וכולם כאחד ענו לי שאין דבר כזה, וכי בגלל שיש לו כסף שישב מקדימה, ומאוד נהניתי מזה, שלא מחשיבים את האדם שיש לו כסף, מסכנים הם האנשים שיש להם המון כסף ויש להם הכל, כי אי אפשר לרצות אותם, אני כל כך שמח שכאן בירושלים הילדים גדלים בצורה בריאה ואין להם הכל וכך הם בריאים בגופם ונפשם.

- למלך אלכסנדר מוקדון היה הכל, והוא כל יום חיפש משהו חדש, לכן הוא נסע לערי החושך, והיה שם חשוך לגמרי, והוא ביקש עצות מחכמים על כל צעד ושעל, והם נתנו לו עצה איך להיכנס למקום חשוך, הגמרא מספרת את הכל באריכות [תמיד לב.], וחז"ל מספרים שבסוף הגיע לפתח הגן עדן, והוא דפק על שערי הגן עדן ואמר שהוא המלך, אלכסנדר מוקדון, וענו לו 'זה השער לד' צדיקים יבואו בו', רק צדיקים יכולים להיכנס, אבל הוא התחנן וביקש שיתנו לו משהו, ונתנו לו כדור קטן, והוא הגיע הביתה והתחיל לשקול את זה, ומה שרק הניח בצד השני של המשקל, העין שקל יותר מהכל, והלך לבית המדרש ושאל את החכמים מה הפשט בזה, וענו לו שזה עין של אדם, ועין לא יודע

- רקדת בהדלקה, ואני ח"ו לא מזלזל בזה, אבל אני שואל איתך 'מה עכשיו', תלמידי היכל הקודש בוערים גם עכשיו עם דרך הלימוד, בל"ג בעומר עצמו מי שיכול נוסע לרשב"י ומי שיכול הולך להדלקה, ואלו דברים מאוד טובים, אבל הם דברים של התלהבות לרגע ואם לא מנצלים את זה כראוי ולא מתקדמים עם זה לעבודת השם לא נשאר מהם כלום, ובשנה הזאת זה בכלל לא מעניין כי נתנו רשות לכולם לנסוע למירון ולא היה ממש מסירות נפש... אבל אצל תלמידי היכל הקודש ההדלקה עדיין בוערת, אנחנו כבר אחרי ל"ג בעומר ואחרי ל"ד בעומר, עוד לא התפללתי מעריב ואני לא יכול להגיד איזה יום אנחנו עכשיו, אבל ההדלקה של רשב"י בוערת בקרבנו, על ידי המשניות בגירסא.

- תקחו חומש בכל יום, ביום ראשון תלמדו עד שני, שנים מקרא ואחד תרגום, ביום שני לומדים משני עד שלישי וכך הלאה, אברכים יקרים ובחורים יקרים תקשיבו לי, וגם ילדים יקרים תקשיבו למה שאני אומר אף שכעת אתם עדיין צריכים לשחק, אבל עוד מעט זה יהיה נוגע גם אליכם, ואני רוצה שתדעו מה עליכם לעשות כשתהיו בחורים, שתפתחו כל יום את החומש, ללמוד כל יום קצת, השבוע נצעק כולנו 'חזק חזק', הזוכה לסיים ולצעוק חזק מקבל מזה שמחה יתירה, שזכה לסיים את החומש על ידי לימוד של כמה דקות בכל יום.

- אחרי שלומדים כל יום קצת חומש, פותחים את המשניות, ואם לא מבינים ניזכר בדברי הרשב"י, איזה תענוג ונחת רוח יש להקב"ה כשהאדם עמל בתורה ומגמגם בה, רבינו אומר [שם בסימן ע"ד] שהגירסא בתורה הקדושה תרפא אותנו, ולכן נמשיך



צחוק מאחרים, העיקר שתקיימו מה שאומרים בשיעורים, תקחו את המשניות ותגרוסו.

- מי שיש לו שיעור גמרא שימשיך ללמוד בשיעור, ושלא יבטל את השיעור, ולא יבטל את החברותא, ובכל זאת יוסיף לעצמו שיעור נוסף בגירסא, אני לא יכול להסביר לכם את הטעם הטוב שתרגישו, היום כל בחור הוא בחור שבור, והאברכים עוד יותר שבורים... אז תקחו משניות ותגרוסו ותרגישו טוב עם עצמכם, יהודי יושב בביתו וגורס משניות וגמרא הוא ממש בגן עדן, אין משהו יותר גדול מזה.

- אנחנו צריכים לזרוק את השכל שלנו, זה לא 'שכל', זה טפשות, כי שכל יש רק בדרך הלימוד, הייתי עכשיו בבני ברק ובחור מהישיבה כאן בירושלים עשה שם סיום הש"ס בפעם החמישית, וזה אחרי שהוא גם משוחח ומטייל, ואחרי זה יש לו עוד המון זמן ללמוד בדרך הלימוד.

- תראו כאן ילד שמסיים עכשיו ששה סדרי משנה בפעם החמישית, וגם סיפורי מעשיות, ותהלים בפעם המאה ואחד, הילד הזה הוא חסיד ברסלב באמת, מה אתם חושבים שחסיד ברסלב זה מי שצועק אהההה ולא פתח אף פעם משניות, הילדים האלו הם חסידי ברסלב באמת, אח שלו הקטן מסיים עכשיו ששה סדרי משנה בפעם השלישית, א מחיה, יש כאן כמה ילדים שמסיימים חצי ש"ס, ההדלקה בוערת כאן, לא כיבו את ההדלקה, יש כאן את רשב"י כל השנה, ראיתי יהודי במירון הוא אמר לי שהשנה היה מאוד יבש, לא היו מריבות עם המשטרה, היה מאוד חלש, אבל כאן יש אקשן כל השנה, בוערים בדרך הלימוד.

- רבינו אמר [שיחות הר"ן שיחה כ"ג]

שובע, ורצו להוכיח לו בזה, שהאדם אינו מקבל שובע משום דבר, וכמה שרק יסע לשם ולשם הוא לא יהיה מזה שבע.

- אולי העני חושב שאם יהיה לו בית או מסוק הוא יהיה שבע, אבל האמת אינו כן, ואף אם יהיה לו הכל הוא לא יהיה שבע, אפשר להיות שבע רק על ידי לימוד משניות, ולימוד גמרא.

- ומי מדבר אם האדם נפל ח"ו ב'אריך אנפין דקליפה', כפי שרבינו מביא [ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רמ"ב], שעל ידי ראיות אסורות נופלים בבחינת אריך אנפין דקליפה, ומי שיש לו ח"ו גישה לכלים אסורים, ורואה שם ראיות אסורות, ירחם השם, אני יודע שיש בחורים מארה"ב שאומרים להורים שמגיעים ללמוד כאן בארץ ישראל, אני מאמין שיש כאלו שבאמת לומדים, אבל קיבלתי מכתבים שיש כאלו שלא יוצאים מהמיטה שלהם שבוע שלם, פשוט כל היום שוכבים במיטה וצופים בכלים ירחם השם, ואין להם שום שובע, כי העין לא יודע שובע, והאדם נהפך לתוהו ובוהו, ומרוב דכאון הוא מתחיל לשתות אלכוהול או לעשן סמים ירחם השם, הכל מגיע מרעב פנימי, ועל ידי פרק אחד של משניות או שני פרקים הוא יוכל לתת לעצמו קצת שובע, גם אם הוא לא מבין כלום.

- הייתי במירון, ניגשו אלי מאות אנשים, ואמרו לי תודה על השיעורים, אבל רובם ככולם הדגישו שאדע שהם לא חסידי ברסלב, אבל רצו להגיד שנהנים מהשיעורים, הם ממש מקבלים חיות מהשיעורים, אני לא מבין איך יכול להיות שהם חסידים ממקום אחר ולא חסידי ברסלב אם החיות מקבלים בשיעורים של ברסלב, אני לא רוצה לעשות

תתן כח לאדם, ואוי ואבוי אם ח"ו נכשלים בראיה בכלים האסורים, ומבחוץ הוא נראה אכרך טוב, ובבית מדרש הוא אומר דעות, אם זה כן דרך הלימוד או לא.

- יש עוד משהו חשוב שצריך לעשות בכל בוקר, כפי שרבינו אמר שמקווה זה הדבר הראשון, אנחנו חסידי ברסלב חייבים ללכת למקווה בכל יום, אף בימים שאי אפשר להתקלח, כמו בשבת בבוקר, תתפסו עוד מקווה ועוד מקווה, זה יטהר אתכם, כשרבינו גילה לנו את התיקון הכללי ברוב רחמיו, והסכים לוותר על הכל כדי לגלות לנו את התיקון ולחפש לנו דרך תשובה, אז אמר רבינו שהתיקון הראשון זה מקווה, ולכן חסידי ברסלב מאוד מקפידים על מקווה בכל יום.

- בחור אחד אמר לי שקשה לו לקום כי הוא לא יכול להירדם, מי אמר שצריך להירדם, הוא עסוק כל הלילה בלהירדם, לר' נתן היה מתנה מרבינו שכל פעם שנכנס למיטה הוא מיד נרדם, רבינו בירך אותו בזה, ואני לא מבין מה הבעיה שלא נרדמים, אם לא נרדמים לוקחים משניות ותהלים, ואחרי כמה דקות נרדמים מאוד יפה, ומי שבזמן הזה רח"ל רואה בכל הכלים האלו, הוא מלכלך את נשמתו, והעצה בשבילו היא רק העצה של רבינו ללמוד כל יום כך וכך, אבל כל יום ממש, ואם יזכה ש'כך וכך' יהיה ח"י פרקים משניות בכל יום אשרי חלקו.

- ברוך השם שחלומי התגשם, ויש כאן בירושלים ישיבה שכל בחור לומד כל יום ח"י פרקים משניות, ראו כאן נסים ונפלאות, בחורים נכנסו לכאן במצבים נוראים, קיבלתי מכתבים מאנשי שלומינו שכתבו לי שעברתי את הגבול בזה שקיבלתי את הבחור

שכולם רואים את הרחמנות שיש בעולם הזה, ולכן אנשים לא רוצים להיות מסכנים, אנשים לא אוהבים להיות הומלסים להיות אנשים מסכנים, ר' נתן מספר שכשרבינו הגיע לארץ ישראל הוא עלה לציון של התנא ר' כרוספדאי, לכן גם אני עליתי לאחרונה לציון של ר' כרוספדאי, ואני רואה שם איזה יהודי הומלס שהניח שם את המיטה שלו, ויש לו דירה חינם, והוא כבר בעל דעה, מתי כן מותר להיכנס לציון ומתי לא, אנשים מסתכלים עליו ואומרים אנחנו לא רוצים להיות כך, ולכן עובדים קשה, אנשים לא רוצים להיות רעבים ללחם, אבל אמר רבינו שאת הרחמנות שיש על הנשמה בעולם הבא, את זה אנשים לא רואים, ורק הצדיקים רואים את זה, הצדיקים מגלים לנו כמה הנשמות מסכנים בעולם האמת, שם לא מסתכלים אם היהודי אמריקאי או מרוקאי, שם מסתכלים אם הוא למד משהו או לא.

- אחיי היקרים כאן בירושלים עיר הקודש, שאלו אותו בפאנל בפסח שני איך אפשר להיות מקושר, איך אפשר להישאר בהתקרבות אצל רבינו, התשובה היא על ידי דרך הלימוד בכל יום ויום, כמה שיותר מוקדם ביום להתחיל עם דרך הלימוד, עדיף להתחיל על הבוקר עם דרך הלימוד, לשבת עם ערימת ספרים ולגרוס, ואחרי זה אפשר להמשיך את היום, אפשר לחפש פרנסה, ואפשר לשוחח עם אחרים.

- שמחה גדולה היתה לי כשראיתי כאן את הבחורים בימים האחרונים כשכל אחד יושב עם ערימת ספריו, כל אחד עם אוצרותיו, העיקר זה חומש משניות וגמרא, הרי צריכים רחמי שמים מרובים בימי הקיץ, אי אפשר לצאת לרחובות, אם מרימים את העין נשרפים מיד, רק התורה הקדושה

לכבד את הנשים כי נשים דעתן קלה, ורשב"י הוא זה שאמר לבנו דבר זה ש'נשים דעתן קלה' כפי שמביאה הגמרא [שבת לג:], ואם אשתך רוצה קצת לנוח, תקח את הילדים ותצא איתם לפארק, ובינתיים אתה יכול לגרוס קצת, והילדים יקפצו בפארק, ולך יהיה מזה רוח חיים, כפי שרבינו אומר [ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ח'] שרוח חיים יש לאדם רק מהתורה הקדושה.

חסיד אחד מחסידי ברסלב אמר לי, שיש לו משניות ברכב, וכל פעם שהוא עוצר לכמה דקות הוא תופס עוד משנה ועוד פרק, והוא קורא לרכב שלו 'מרכבת המשנה'.

אני מבקש ממכם אל תתווכחו עם אף אחד בדרך הלימוד, כי אם תתחיל להתווכח ינסו לשכנע אותך שזה לא באמת מה שהתכוון רבינו, והם יכולים לקחת אותך מאילן החיים, אם שואלים אתכם מה דיברו היום, תגידו שדיבור מהחשיבות של ח"י רוטל.

במשך כל השנה כשאני מקבל מכתבים מאנשי שלומינו בארץ הקודש 'סיימתי עוד הפעם משניות', אני כל כך נהנה מזה, אני מקבל חיות מכל המכתבים האלו, עוד מעט מגיע ימי השבועות, אני לא יכול לשכוח את הכאבים שהיו לי בחג השבועות לפני ההתקרבות, הרגשתי כל כך רחוק מהתורה, כל כך בכיתי, אף בלי דרך הלימוד הייתי צריך לשמוח עם המצוות, אבל לא ידעתי שאפשר לשמוח עם המצוות, וכששרו בעת אהבה רבה את השיר של הרה"ק ר' הערש מרימנוב זי"ע כל כך בכיתי שאני רוצה לזכות לתורה, ולא ידעתי איך עושים את זה, עד שמצאתי את מוהר"א ש'שגילה לנו את הסוד של דרך הלימוד, ומאז אני מרגיש

הזה והזה, אבל אחרי כמה חדשים של לימוד ח"י פרקים ראו אותות ומופתים, הבחורים נהפכו לגמרי, נהיו בני אדם, ואנשים שואלים איזה תרופה הוא לקח, הוא לקח ח"י פרקים משניות, זה ח"י 'רוטל', על שם משפחת רוטל...

• אתמול בלילה הייתי ביבנאל ורציתי לפגוש את ר' יצחק, והוא ב"ה למעלה מן הזמן ורק בארבע בבוקר הלכתי משם, והיום בבוקר הייתי בטבריה, ואין לי כח כעת להאריך בדרשות אבל אני חייב לדבר בקצרה עוד מעט על ענין שלום בית, צריך לדעת שלפעמים האשה יכולה להיות מאוד מותשת ולפעמים היא אומרת איזה מילה לא במקום, ולפעמים המילה קצת פוגעת, אל תקחו ללב, אל תעשו מזה סיפור, לא קרה כלום אם היא צעקה עליך ואמרה לך שאתה שוטה ומי ביקש ממך לבוא הביתה וכו'.

• על ידי לימוד משניות יכול האדם לקחת את הדיבורים האלו בבית, ואף אם צועקים עליו הוא לא מתנפל עליה, כי נפשו רגועה על ידי לימוד המשניות, ואז אפשר לזכור מדברי רבינו [שיחות הר"ן שיחה רס"ד] שאמר לנו לכבד ולליקק את הנשים, יש חבורות בברסלב שלא עושים עסק מזה, אבל כאן בחדר היכל הקודש עושים מזה עסק גדול, וגם אם אחרי שסיכמתם שהולכים לשמחה, והיא החליטה שהיא לא מוכנה ללכת, אל תצעק עליה ואל תפגע בה, גם אם אתה לא יודע מה תענה לאמא שלך למה אשתך לא הגיעה, אין שום תירוץ וסיבה לפגוע בה.

• גם יסוד זה של רבינו בשלום בית לקח רבינו מהתנא ר' שמעון בר יוחאי, כי רבינו מביא [בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר"ב] שיש

מהתורה. ד' יעזור שנוכל לקבל את  
התורה כראוי.

שייכות לחג הקדוש הזה, ואין לי  
מה להתפעל מכל אלו שצוחקים  
עלי כשהם בינתיים רחוקים מאוד

\*\*\*

לשמיעת השיעורים

קול ברסלב: 9191-444-1212

– פנימי –

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש  
בני ברק יצ"ו